

emmaus NYHETER

MEDLEMSBLAD FÖR EMMAUS HELSINGFORS | NR 1/2014

TOIVO JA RAUHA

HÖLL MODEVISNING PÅ LOPPMARKNADEN
I VALLGÅRD PÅ ALLA HJÄRTANS DAG

S2

KRIS

NÄR FÄNGELSEBAKGRUND
GER KOMPETENS

S4

EEVA RATINEN
ARBETSMYRA PÅ
DRUMSÖ OCH I BIB-
LIOTEKSPROJEKT I
MOÇAMBIQUE

S7

www.emmaushelsinki.fi

KALLELSE
TILL FÖRENINGENS
VÅRMÖTE 8.4.2014
KL 18.30

S3

KOLUMN
ULLA HOYER:
SOLIDARITET
– VAD ÄR DET?

S8

Nycklarna och ansvaret fördes över från en Anu till en annan. Den nya verksamhetskoordinatör Anu Hyle började på loppmarknaden i Vallgård i december 2013.

NYTT FRÅN FÖRENINGEN

På föreningens höstmöte 13.11.2013 valdes **Ulla Hoyer** till ordförande för styrelsen. Medlemmar är **Mika Aalto-Setälä, Heikki Ahava, Henri Holmberg, Tuula Kajonen, Marja Keskitalo-Ojala, Phill Lewis, Anu Lähde, Sirkka Potila, Eeva Ratinen, Marjatta Saloranta och Maria Witting**, som är sekreterare. Efter mötet berättade **Margherita Zilliacus**, medlem i styrelsen för Emmaus International, om rörelsens projekt för ett universellt medborgarskap. Ärendet väckte intresse, men också frågor.

DET HÄNDER PÅ LOPPMARKNADERNA

En ny ledare anställdes för loppmarknaden i Vallgård. I samband med ansökningsprocessen utvidgades uppgiftsbeskrivningen för butiksföreståndaren. Ny verksamhetskoordinator är den gamla emmausaktivisten **Anu Hyle**. Nycklarna och ansvaret överfördes från den tillfälliga butiksföreståndaren **Anu Viljanen-Häggman**

till en annan Anu. Den nya Anu är välkänd för många från loppmarknaden, som hjälpförare i bilen och som medlem i styrelsen.

De frivilliga vill tacka Anu Viljanen-Häggman för hennes nästan ett år långa insats. Atmosfären på loppmarknaden har varit inspirerad och det gemensamma arbetet har gett resultat. Anu fortsätter som frivillig på loppmarknaden.

JUSSI KAINULAINEN

Invånarna i Toivo ja Rauhas familjehem höll modevisning på loppmarknaden i Vallgård på Alla hjärtans dag. Dessutom bjöd våra vänner från Karislojo oss på lunch. Intäkterna från försäljningen på Alla hjärtans dag gavs till Toivo ja Rauha.

I Litauen blir över 1000 kvinnor och flickor varje år offer för människohandel. Försäljningsintäkterna från loppmarknaderna på Kvinnodagen gavs till tjejgrupper som arbetar mot människohandel.

Försäljningen på båda loppmarknaderna har fortsatt gå bra. På Drumsö gjorde man i februari trots metrobygget alla tiders försäljningsrekord.

FÖRENINGENS VÄRMÖTE hålls tisdag 8.4.2014 kl 18.30 på loppmarknaden i Vallgård, Backasgatan 54. På mötet behandlas stadgeenliga ärenden. Efter mötet ger **Sirkka Potila** färsk hälsning från Polen-Ukraina-arbetsgruppens möte i Lublin. Välkommen!

FRIVILLIGA REKRYTERADES

På kulturcentret Caisa arrangerades 6.2.2014 ett rekryteringsevenemang **Anna aikaa** (Ge din tid). De flesta besökarna var unga men det fanns också äldre på plats.

Emmausaktivisterna **Anu Lähde, Phill Lewis, Reijo Pehrman och Pirjo Kivelä** presenterade Emmaus verksamhet för ca 60 personer, av vilka största delen inte kände till Emmaus. Några hade besökt loppmarknaderna och ett par kände till Emmaus ideella bakgrund. Sex personer ville komma för att bekanta sig med Emmaus frivilligarbete, av dem tre utläningar (Nicaragua, Australien och USA).

ÅTERVINNINGSFABRIKEN 26-27.4

Återvinningsfabriken på Kabelfabriken är öppen kl 10-17. Inträdet är fritt. Emmaus deltar i evenemanget tillsammans med House of Defender.

VÄRLDEN I BYN 24-25.5

I maj ställer Emmaus Helsingfors, Emmaus Westervik och U-landsföreningen Svalorna upp tillsammans på festivalen **Världen i byn**. I det egna tältet utdelas bl.a. en ny broschyr om Emmausrörelsen i Finland.

REKREATIONS DAG I EKENÄS

På en rekreativ dag för de frivilliga 9.6 besöker vi Emmaus Westervik och Fiskars eller Billnäs bruk. Avfärd från Järnvägstorget (framför Fennia) kl 10. Anmälan senast 4.6 till Tuula Kajonen (tuulatkaajonen@gmail.com, tfn 0400-462 088) eller på en lista på loppmarknaderna.

ANU VILJANEN

Mohammed, Arne och Phill fick otroligt mycket smält och stort att rymmas i den vanliga paketbilen. Lasten for till Kohila 14.12.2013.

ARBETSLÄGER I LITAUEN

Det hålls ett arbetsläger i Litauen i juli. Emmaus Finland bidrar till reskostnaderna för dem som åker dit med 100 euro per person.

TALKO OCH SEMINARIUM 5-7.9

Emmaus Finlands seminarium hålls i Karislojo i Toivo ja Rauhas utrymmen. På fredag är det talkoarbete, på lördag hålls en inledning och diskussion om fattigdomen i Finland.

emmaus KALENDER

- 22.3 FN:s vattendag
- 26.-27.4 Återvinningsfabriken på Kabeln
- 24.-25.5 Världen i byn
- 9.6 Rekreativ dag i Ekenäs
- JULI Arbetsläger i Litauen
- 5.-7.9 Emmaus Finlands seminarium och talko i Karislojo

NÄR FÄNGELSE- BAKGRUND GER KOMPETENS

TEXT: HELKA AHAVA

Finland finns en aktör där man nästan måste ha kriminell bakgrund för att kunna verka som anställd eller frivillig.

Denna ovanliga förening är KRIS eller Kriminellas Revansch i Samhället. Syftet med KRIS är att hjälpa dömda personer att klara sig efter avtjänat straff och att hindra unga på glid att råka in i kriminalitet.

Emmaus Helsingfors har stött KRIS ekonomiskt redan några år och på senare tid har vi också haft sysselsättningssamarbete. Folk från KRIS har ofta varit med då vi lastat långtradare till Polen.

KRIS har verkat i Finland i över 10 år och i huvudstadsregionen cirka fyra år. Föreningen ger kamratstöd och praktisk hjälp av olika slag till frigivna fångar som vill komma ut ur missbruks- och brottsspiralen. Hjälpen att förändra livet börjar redan i fängelset med information och temagrupper. Då friheten randas möter en kamrat från KRIS vid porten.

KAMRATSTÖD

På 1800-talet gjorde **Mathilda Wrede** i Finland ett banbrytande arbete för fångar och för att förbättra förhållandena i fängelserna.

Även om Wrede på sin tid var en radikal föreläsare för fångarnas rättigheter skulle en rik adelsdotters barmhärtighet uppifrån och ner i 2000-talets Finland ses som gammalmodig och ineffektiv. Dagens Mathildor är tidigare fängelsekunder som själva sluppit ur brottsspiralen och får sin trovärdighet av det liv de levit. Eller som **Jarmo "Jarkka" Eronen** i KRIS-föreningen i södra Finland säger: "I kamratstödet är det egna livet den enda verktygslådan, det finns ingen utbildning för det här jobbet".

Den 58-åriga Jarkka växte upp i ett våldsamt alkoholisthem och började själv använda rusmedel som 9-åring. Hans liv förändrades efter den senaste fängelseresan för 4 år sedan. Från att ha varit kund hos KRIS fortsatte han som frivillig och har i över tre år varit anställd av KRIS,

idag som ledare för en verksamhetscentral på Tavastvägen. Han står nu inför nya utmaningar som koordinator för fängelsearbetet.

"KRIS stödde mina egna beslut att ändra mitt liv. KRIS erbjuder ett drogfrött utrymme där utsatta människor kan tillbringa sin tid tillsammans med trygga människor i en god atmosfär. Det är viktigt för dem som länge har levt i en otrugg omgivning", beskriver Jarkka KRIS betydelse för hans egen och många andras livsförändring. "Nu har jag det bra, jag är

HELKA AHAVA

nykter, har arbete, hem och en livspartner, men i vissa situationer kan de svåra upplevelserna i mitt förflutna stiga upp till ytan och hålla mig vaken hela natten."

Då KRIS började i Helsingfors för fyra år sedan hade man 20-30 kunder i månaden. Nu är de 300-400, rekordet är 500 kunder under en månad. Cirka hälften av kunderna är ungdomar i riskzonen. Till KRIS verksamhetscentrum kan man komma för att fördriva tiden, träffa och prata med bekanta. På lördagarna

samlas KRIS egna temagrupper, där man behandlar problem i anslutning till frigivningen och hur man skall reda ut dem.

SYSSELSÄTTNINGSPROJEKT

KRIS lokalföreningar genomför på olika håll i Finland ett sysselsättningsprojekt finansierat av de lokala närings-, trafik- och miljöcentralerna (ELY-centralerna). KRIS i södra Finland inledde detta VST-projekt för att ge färdigheter att gå ut i arbetslivet för drygt tre år sedan och anställde då **Minna Mäkinen** att leda projektet. "Vårt projekt slutade i augusti men vi planerar en fortsättning", berättar Minna.

"Projektet skaffar arbete och utbildning åt personer som har frigivits från fängelse, håller på att frigges eller avtjänar sitt straff i frihet, men också åt andra hjälpbehövande med bakgrund i brott och droger. Inom projektet har 80 personer fått provjobb, utbildning eller arbete och 70 personer har fått hjälp av annat slag. Jag hjälper kunderna t.ex. att hitta utbildningsalternativ eller skriva en arbetsansökan, jag berättar om andra tjänster som står till buds och går vid behov med till myndigheter. I grupp ger vi handledning i bl.a. ADB-grundfärdigheter och skuldfrågor."

"Arbetet betyder väldigt mycket i en människas liv. Utöver utkomst ger det struktur åt dagen och innehåll i livet. Arbetet ger mänskliga relationer och får oss att känna att vi är värdefulla och behövs. För dem som frigges från fängelse är en regelbunden dagsrytm och meningsfull sysselsättning speciellt viktiga för att skapa ett nytt liv. Våra kunder har ett enormt kunnande, arbetsförmåga och motivation. Ändå är det

↓ "Det mycket svårt för en person med kriminell bakgrund att få arbete, eftersom arbetsgivarna och hela samhället har fördomar mot dem. Först i arbetet får människor visa vad de går för. Låt oss ge dem den möjligheten", säger Minna Mäkinen, som leder KRIS sysselsättningsprojekt

mycket svårt för en person med kriminell bakgrund att få arbete, eftersom arbetsgivarna och hela samhället har fördomar mot dem. Först i arbetet får människor visa vad de går för. Låt oss ge dem den möjligheten", säger Minna, som efterlyser samhällsansvar också i fråga om människor med kriminell bakgrund.

PROVJOBBS PÅ EMMAUS

En av dem som fått provjobb via VST-projektet är **Harri Lyytikäinen** (47), som har en halvårsanställning på Emmaus i Vallgård. "Jag hamnade som 11-åring i fel sällskap och började använda alkohol och hasch", berättar Harri. "Skolan blev på hälft på sista klassen. Då jag var 18 år kom amfetamin med i bilden. Nästan 30 år gick med amfetamin och andra droger, tills jag för tre år sedan fick min första och sista fängelsedom. Då jag steg in genom porten till Sörkkä beslöt jag att en fängelseresa räcker för mig och att det nu fick vara slut med drogerna. Efter 8 månader blev jag villkorligt frigiven och därefter har många bitar fallit på plats. Tre år har jag varit nykter och jag slutade också med tobaken för 1,5 år sedan."

Under en provtid i frihet fick Harri via VST-projektet utbildning som småmaskinsreparatör. Utbildningen varade 12 månader och i den ingick också arbetspraktik, som Harri utförde i en motorcykelverkstad. Av de 14 som inledde kursen var Harri den enda som slutförde examen enligt kursprogrammet. VST-projektet har varit ett viktigt stöd.

"Minna har hjälpt med allt möjligt. Utan henne skulle min studieinspiration ha fastnat i byråkratin. Det tog 12 månader att få tillba-

ka körkortet. Också med det hjälpte Minna. Nu kan jag reparera alla slags maskiner från motorkärlar och terränghjulingar till utombordsmotorer. Jag är ändå mest intresserad av motorcyklar och tänker söka jobb på en motorcykelverkstad." Harri lyser av beslutsamhet och seghet. Han berättar att det inte heller har varit något problem att hållas nykter. Låt oss hoppas att det finns jobb för en man som kan, är pålitlig och vet vad han vill.

Harri har varit på Emmaus sedan mitten av december och trivs bra. "Jag är social och kommer bra överens med alla. Det här är ju nog en litet annorlunda arbetsplats än jag är van vid, då här är så många kvinnor. Elektronik- och sportsidan passar mig bra och avhämtningarna är också trevliga. Jag hjälper gärna till då det behövs. Jag skulle inte vara här om jag inte tycker om jobbet."

Minna Mäkinen sätter värde på samarbetet med Emmaus. "Också nya samarbetsformer är välkomna. Låt oss sitta ner kring ett bord och kläcka idéer", föreslår Minna. ■

Läs mer om KRIS: www.kris.fi

TIMO VARSAMÄKI

KUVAT: EMMAUSEN ARKISTO JA HEIKKI AHAVA

DRUMSÖ OCH MOÇAMBIQUE

EMMAUS 30-åriga loppmarknad på Drumsö är intimt förknippad med **Eeva Ratinen**. Ända från början har hon koordinerat frivilligarbetet. Som sin viktigaste insats i Emmaus betraktar hon ändå ett biblioteksprojekt i Moçambique.

Eeva började i Emmaus hösten 1972, då en av hennes vänner kom från ett läger i Frankrike full av entusiasm. Emmaus var ett svar på Eevas engagemang för solidaritet och återvinning. Hon jobbade först med försäljning och matlagning på lördagar, då hon var ledig. Hon var med och delade ut julpaket och sjöng på sjukhus och valde ut mindre bemedlade studerande i gränstrakterna för att få stipendier. Hon fick inspiration av att delta i nordiska Emmausmöten.

De första åren hann Eeva jobba i butiken på många adresser. Då Emmaus 1983 måste lämna ett hus på Sandvikskajen hittade man tillfälliga utrymmen på Gyldénsvägen 2 på Drumsö. Där fick man många frivilliga och en fast kundkrets. Då Eeva lovade se till att det fanns tillräckligt med frivilliga på Drumsö, beslöt styrelsen fort-

sätta med butiken där, fast man fann nya utrymmen inne i stan.

I mitten av 80-talet satt Eeva i styrelsen för biståndscentralen Keka. I samarbete med samfundet Finland-Moçambique startade man ett projekt, där man skickade kläder och varor för att stöda jordbrukare på landsbygden.

Eeva sändes 1993 till Moçambique för att göra slutvärderingen av projektet. Då kom hon i kontakt med **Antonio Pilale** som skötte ett bibliotek i Nampula. Emmaus beslöt hjälpa honom att skaffa utrymmen, bord, stolar och böcker. Det ledde till ett 12-årigt UM-stött biblioteksprojekt i hela länet Nampula. I två och ett halvt år arbetade bibliotekarien **Kristina Asp** i projektet. Pilale besökte Finland år 1997. Eeva hann göra ytterligare fyra resor till Moçambique innan projektet avslutades 2006.

Eeva sitter nu igen med i styrelsen för Emmaus Helsingfors efter några års paus. På loppmarknaden är hon 8-10 timmer per vecka. Rutinerat sköter hon kontakterna både till de frivilliga och till hyresvärderna, som förhåller sig mycket positivt till Emmaus. Och de som deltar i måndagstalkona får njuta av hennes goda soppor. ■

Emmaus-rörelsen framhäver ofta att vårt arbete innebär solidaritet, inte välgörenhet. Vi vill stöda våra samarbetspartners i deras strävan att bli starkare, att kunna klara sig själv i framtiden. Solidaritet innebär att vi engagerar oss, att vi planerar och arbetar långsiktigt tillsammans. Välgörarens insats består oftast av en penningdonation, som inte medför någon förändring hos givaren, men kan leda till beroende hos mottagaren.

Solidariteten genomsyrar Emmaus-rörelsen och dess fyra huvudprinciper: **1.** att gruppen är öppen för alla som vill komma med i arbetet, **2.** att man arbetar tillsammans för att förtjäna gruppens levedräkt, **3.** att man delar med sig av gruppens överskott till andra som har det sämre ställt, och **4.** att man verkar för rättvisare strukturer i samhället.

Inom gruppen visar vi vår solidaritet genom att högakta våra arbetskamrater och deras insatser; alla arbeten är lika viktiga för gruppens existens; vi stöder och hjälper varandra.

Men hur väljer vi vem vi skall stöda utanför vår grupp? Varje Emmaus-förening väljer själva sina samarbetspartners. I de nordiska länderna har Emmaus-grupperna från sin tillblivelse på 60-talet givit stöd till olika mottagare i Latinamerika, Asien och Afrika, enligt Emmaus-mottot att stöda dem som lider mest.

Parallellt med stödet till olika gräsrotsinitiativ i syd, har Emmaus Helsingfors arbetat lokalt. I 20 år fanns det en kommunitet som välkomnade utslagna män att bo och arbeta tillsammans. Under samma period fick många fattiga familjer i Lappland och Karelen materiellt stöd. Emmaus gav också stipendier så att barnen i gränstraktens familjer kunde skaffa sig yrkesutbildning. Generellt sett brukar Emmaus dock inte stöda enskilda personer, utan biståndet går till grupper och föreningar.

Under flera år bestod det lokala arbetet mest av kläddonationer till stadens natthärbärgen. Men på senare år har Emmaus Helsingfors inlett samarbete med lokala föreningar, som hjälper dem som har det svårast här i huvudstaden, som t.ex. KRIS (se sid 4), de bostadslösas förening VVA och Monika-naiset, som stöder kvinnor med mångkulturell bakgrund. Vi hoppas fördjupa detta samarbete och hitta nya sätt att kämpa mot utslagning.

Dethär betyder emellertid inte att vi skulle glömma våra systrar och bröder i syd. Medierapporteringen om de ekonomiska problemen i Europa överskuggar den dagliga kampen för överlevnad i t.ex. Peru, Indonesien och Sydafrika där våra nuvarande samarbetspartners verkar.

Solidaritet innebär att vi samarbetar både lokalt och globalt för en rättvisare värld. ■